

HET VOGELWERK GROEPKAMP TE KOTTEN.

Van woensdagavond 19 mei tot zondag hebben 8 leden van de vogelwerkgroep en ondergetekende onder leiding van mevr. Bloem een vogelekskursie gemaakt in de omgeving van Winterswijk.

We kampeerden op het oude N.J.N.kamp nabij Kotten. Dit was voor de meesten van ons een heel nieuw gebied waar we hoopten op enige voor ons westerlingen tamelijk onbekende zangers zoals: Ortolaan, Goudvink, Bosrietzanger en natuurlijk meer!

Het kampeerterrein ligt in een klein grove dennenbos tussen de weilanden. Wij waren er niet alleen, maar je merkt de andere rustige kampeeders niet op. De torenvalk die er een nest had stoorde zich dan ook niet aan de mensen en kwam regelmatig zijn jongen voeren.

De eerste gezamenlijke tocht met matige N.N.W.wind was op donderdag, Hemelvaartsdag. Eerst even langs de Oedingse beek waar we hoopten de bostiet-

zanger te horen zingen. Tussen de mooi begroeide beek en een korenveld liep een smal pad. Hier hoorden we al 3 nachtegalen en verder tjif-tjaf, vink, tuinfluiter, fitis, winterkoning, gekraagde roodstaart, roodborst, zwartkop, kool- en pimpelmees, zanglijster, merel en geelgors. De bosrietzanger zong er ook maar zeer bescheiden. De meesten van ons kenden de bosrietzanger niet. Zijn zang is fijner en muzikaler dan van de andere rietzangers.

Van de beek gingen we naar de Italiaanse meertjes. We hadden niet gedacht dat Hemelvaartsdag hier ook zo druk zou zijn! In de buurt van 't Nonneven hoorden we kikkers en niet zo weinig! Ze vierden bruiloft tussen Wateraardbei, Pijlkruid en Holpijp. Je zou haast denken dat we nog in een schone wereld leven! René Willemsse heeft er hopelijk een geslaagde film van gemaakt. Een paar rietgorsen vlogen over; roodborst en winterkoning lieten zich horen en niet te vergeten de geelgorsen in de toppen der bomen, waar ze zich goed lieten bekijken. Hier waren heel mooie plekjes waar we echt van genoten hebben. Na een wandeling langs mooie paadjes zijn we weer in de auto's gestapt voor de richting Wooldseveen. Een mooi gebied, maar minder oud dan Korenburgerveen, wat de goede bioloog aan de bestaande flora kan zien. Hier zagen we de eerste wespindief overvliegen! Verder waren hier ook alle ons bekende reeds genoemde vogels plus nog een zingende braamsluiper en een grote bonte specht. Op de terugweg zagen we een hele familie roodborstapuiten op een hekje en braamstruiken zitten, waar de ouden de jongen voerden. Vanuit de auto's hebben we er geruime tijd naar zitten kijken.

Vrijdag 21 mei.

Dit werd een lange dag! Eerst weer even naar de bosrietzanger want Freek wilde het geluid graag op nemen. Vandaar naar de Kottense beek, waar de grote gele kwikstaart huist. Enkelen van ons hebben hem nog te zien gekregen. Ze zijn tijdens de broedtijd zeer schuw. Zijn voedsel zoekt hij voornamelijk langs de beekranden die door krakende takken niet zo geruisloos zijn te benaderen. Van hier naar Weust. Een heel mooi heidegebied met o.a. oude jeneverbesstruiken en verder bijzonder rijke plantengroei zoals Kleine Valeriaan, Karweiseli, Heelkruid, Agrimoni, Stekel- en Verfbrem en veel andere soorten. Alle dagelijkse vogels waren hier natuurlijk ook aanwezig, doch geen bijzonderheden. De Weust gaat geleidelijk over in het Taksenbos, een oud eikenhaagbeukenbos waar we nog Hulst en Taxus vinden maar ook Essen en Eiken. Het is nog een echt Oerbos met plaatselijk

mooie onderbroeiing zoals Maagdepalm en Boswederik.

Eigenlijk waren we hier nog niet uitgekeken, maar er stond nog meer op ons programma, en wel de steengroeve waar hard gewerkt werd. Tegen de recht afgegraven kanten hadden spreeuwen (en zwaluwen) hun nesten. Ze vlogen af en aan.

Het werd nu tijd naar ons kamp terug te gaan want het plan was 's middags een autotochtje te maken naar Bocholt een gezellige Duitse stad met veel mooie winkels. Waar vooral technisch en muzikaal geïnteresseerden hun hart ophaalden! We reden via Uding en Borcken naar Bocholt. We konden het ook weer niet te laat maken, want 's avonds moesten we nog op de koffie bij de jarige heer Schmid die 's morgens al was gefeliciteerd onder aanbieding van vakkundig, door mevr. Bloem opgemaakte bloemwerkjes en wel van mooie grassen en Kottense Margrietten.

Zaterdag 22 mei.

Het Korenburger en Vragenderveen zijn interressante maar verraderlijke gebieden. Daar zou mevr. Schmid u meer van kunnen vertellen. Ze wilde alleen maar met één been proberen of je er werkelijk in kon zakken en toen moest ze naar het kamp om zich te verkleden! En ja, een ongeluk komt nooit alleen. Als je dan vlug weg wilt rijden, en je moet dat afgebrokkelde dammetje over met de auto, oei wat een pech! Eén wiel zakte weg en daar hing de wagen! Dat was een benauwd half uurtje. Het was maar heel goed dat mijnheer Schmid later toch maar ging kijken of alles oké was, hij had wel een juist voorgevoel.

Uren later kon de wagen met mankracht op de weg gezet worden.

Wij hebben intussen het veen doorkruist. Soms van pol tot pol springend om weer op een begaanbaar pad te komen.

Aan de rand van 't veen hoorden we de wiewaal en het blaffen van een reebok. Verder bracht de vogelstand ons niet veel verrassingen buiten de eerste wespindief. Hier onze verdere waarnemingen:

rietgors	merel	geelgors	heggemus
kl.karekiet	lijster	boompieper	wiewaal
tjiftjaf	gr.b.specht	tuinfluitter	wulp
fitis	braamsluiper	koekoek	
roodborst	winterkoning	zwartkop	

Het zou te gek zijn, al zijn we "vogelaars" als we geen oog hadden voor die prachtige en interressante plantengroei want er groeit zoveel wat wij als mensen van 't duin nooit te zien krijgen. Om te beginnen de Gagel, een

echt moerasheestertje met zijn pittige geur. En verder Veenpluis, Wollegras, Waterdrieblad, Zonnedauw, Moeraswederik, Moeraswolfsklauw en de heidesoorten Andromeda, Lavendelheide, dophei, Rijsbes en Veenbes. Op de voedselrijke venen is de flora ook meteen weer rijker. Daar kan je Waterweegbree, Moerashertshooi en grote boterbloemen aantreffen. Zo zouden we door kunnen gaan. De venen zijn een heel apart gebied waar je echt eerst een studie van moet maken, wil je er goed van kunnen vertellen. In ieder geval hoop ik er meer te komen.

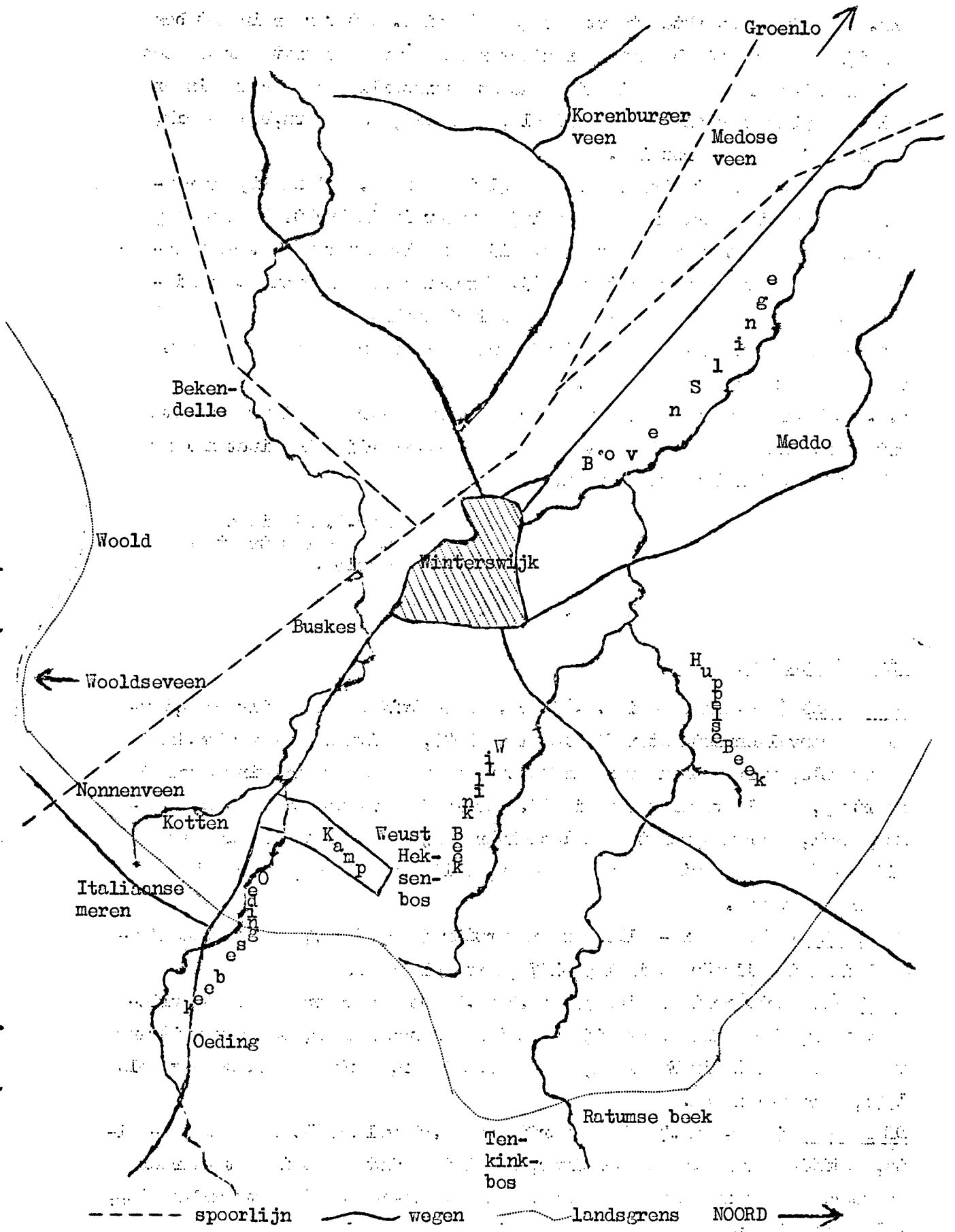
Terug gingen we door het Tenkingsbos en langs de Ratumsebeek. Hier vonden we nog de Slanke sleutelbloem en de Gele dovenetel. Het was een prachtdag.

Zondag 23 mei.

Zo ligt de laatste dag weer voor ons en wel de mooiste. Achter het kamp om langs een leuk weggetje gingen we in de richting van de Duitse grens. In een greppel vonden we nog het zeer zeldzame Blaasvarentje, wilde peer en Mispelstruiken. Geleidelijk kwamen we in prachtig oud bos. Hoge denne- en sparrebossen afwisselend met hoog en laag gemengd bos. Hier kwam de eerste grote verrassing. De spotvogels liet zich even horen en zweeg weer. Toen we allen even rustig wachtten tot hij opnieuw zou gaan zingen, kwam daar met een geweldige snelheid een havik naar beneden schieten achter een houtduif aan! Dat was machtig! Dat we daar juist zo stil stonden was wel een groot toeval. Ik heb er haast niet op durven hopen, hem nog eens te zien jagen, al was het maar een moment. Want deze stootvogel is ook hier een zeldzaamheid geworden. Even verder vonden we op verschillende plaatsen de plukresten van geslagen houtduiven en een gaai. Zijn horst zal zeker te vinden zijn in de kruin van een der machtige sparren. De dag was pas begonnen, we zouden meer verrassingen beleven.

Alle voor ons gewone zangpietjes waren hier goed vertegenwoordigd vooral winterkoning, zwartkop en roodborst, maar ook de spotvogel en de fluiters, voor ons niet zo alledaags. Ook hoorden we de zwarte specht en later de matkop, een vogel met voorliefde voor vochtige bossen, waar hij in rot-tend hout zijn nesthol hakt in tegenstelling tot de glanskop die natuurlijke holen of nestkastjes neemt.

Op een gegeven moment zagen we boven ons 5 wespddieven cirkelen. We konden ze goed van andere buizerdachtigen onderscheiden, vooral door hun langere of meer uitgestrekte hals en hun langere en smallere staart. Ze hadden nog gezelschap van een rode wouw. Ook weer zo'n zeldzaamheid voor

--- spoorlijn ————— wegen landsgrens NOORD →

ons. Zijn diep gevorkte staart was goed te zien. Wat verder in het bos terwijl we over oude boomstammen klauterden zagen de voorste mensen een buizerd zitten. We vonden in dit gedeelte verschillende meer of minder zeldzame planten zoals Slanke Primula, Dalkruid, Bosandoorn, Boswederik, Heelblaadje en Klaverzuring.

Zo kwamen we aan het eind van een geweldige morgen. Geleidelijk veranderde het mooie weer, er was kennelijk onweer in de lucht. In het kamp konden we nog net voor eten zorgen. Bij het opbreken van de tenten waren de waarnemingen nog niet voorbij. Verschillende groepen wespdierven waren nog boven ons op trek en wel \pm 25 stuks.

Dat was een mooi slot van het vierdaagse kamp, waar we nog steeds met veel genoegen aan terug denken.

p.s. H.Vader en vrouw zagen enige uren na ons vertrek de lang gezochte Ortolaan, die nog geen 100 m. van de kampeerboerderij \pm 20 minuten lang bekeken en beluisterd kon worden.

mevr. A. Antonisse
v. Raephorststraat 28
Haarlem.